

Klagenemnda for krav om kompensasjon og billighetserstatning
for psykiske belastningsskader som følge av deltakelse i
internasjonale operasjoner

Unntatt off., jf. offl § 13.1 jf. fvl § 13.1

VEDTAK

Klagesak nr.: 34/2014

Klager: [REDACTED]

Klagers prosessfullmektig: Advokat Thorsteinn Skansbo

Klagen gjelder: Dekning av utgifter til juridisk bistand under
forskrift 2009-12-22 nr. 1768 om
særskilt kompensasjonsordning.

Beslutningsdato: 25. august 2015

I behandlingen har deltatt: Anne Stine Eger Mollestad
Claus Brynildsen
Mille Haslund Mellbye
Trond Jørgensen

Konklusjon: Klagen tas til følge

***

1. Sammendrag av saksgangen

Klagen gjelder krav om dekning av utgifter til juridisk bistand etter forskrift 2009-12-22 nr. 1768 om særskilt kompensasjonsordning for psykiske belastningsskader som følge av deltakelse i internasjonale operasjoner (kompensasjonsforskriften).

██████ søkte kompensasjon etter både forskrift om særskilt kompensasjonsordning og forskrift om billighetserstatning. Han fikk i vedtak fra Statens pensjonskasse (SPK) datert 17. desember 2014 avslag på sitt krav etter begge ordningene. Etter klage på avslaget innhentet SPK ny erklæring i billighetserstatningssaken. På bakgrunn av erklæringen fra dr. Tine Ludviksen fikk skadelidte i vedtak av 29. september 2014 utbetalt kr. 196 378 i billighetserstatning beregnet etter en medisinsk invaliditetsgrad på 20 %.

Advokat Skansbo har fremsendt sitt salærkrav i saken med til sammen kr. 50 441 inkl. mva. Kravet omfatter en tidsbruk på totalt 21,3 timer. SPK har til sammen utbetalt salær med kr. 26 209,- for juridisk bistand i forbindelse med krav under den særskilte kompensasjonsordningen. Den øvrige bistanden mener SPK knytter seg opp mot forskriften om billighetserstatning, som ikke hjemler rett til dekning av utgifter til juridisk bistand.

Advokat Skansbo har på vegne av skadelidte, anført at utgiftene til juridisk dekning ikke ville påløpt dersom yrkesskaden tenkes borte, og at de derfor er dekningsmessig. Det fremstår som urimelig om skadelidte må dekke dette selv.

SPK har ikke funnet grunn til å gjøre omgjøre vedtaket.

2. Klagenemndas vurdering

Saken gjelder krav om dekning av utgifter til juridisk bistand etter forskrift 2004-12-02 nr. 1563 om billighetserstatning for psykiske belastningsskader som følge av deltakelse i internasjonale operasjoner mv.

Forskriften om billighetserstatning hjemler i motsetning til kompensasjonsforskriften, ikke dekning av utgifter til juridisk bistand. Forutsetning for dekning er en positiv hjemmel for dette. Skadelidte har derfor ikke krav på å få dekket utgiftene etter forskriften. Skadelidte har ei heller krav på å få dekket utgiftene basert på advokatens anførsel om at forvaltningslovens § 36 eller etter yrkesskedeforsikringsloven § 12 skulle hjemle dette.

Slik nemnda ser det kan det imidlertid stilles spørsmål ved om SPK, gjennom et dispositivt utsagn, likevel må anses å være bundet til å dekke skadelidtes kostnader til juridisk bistand.

Det fremgår av korrespondansen i saken at skadelidte gjentatte ganger har tatt spørsmålet om dekning av utgifter til juridisk bistand opp med SPK. Den 12. november 2013 sendte skadelidte en epost til SPK med spørsmål om billighetserstatning og søknad. SPK besvarte e-posten kun kort tid etter samme dag, men ga ingen opplysninger om utgifter til juridisk bistand. Derimot orienterte SPK om utgiftsdekning til sakkyndig og begrensninger her. Skadelidte tilskrev SPK igjen samme dag med nok en anmodning om avklaring. *"Beklager om dette oppfattes som mas, men har noe jeg trenger å få avklart. Har jeg i denne fasen av saken krav på å få dekt utgifter til bistand fra advokat, og hvor setter evt SPK grensen for slik bistand?"*

SPK besvarte e-posten neste dag, den 13.november 2013, hvor det fremgår: *"Statens pensjonskasse dekker rimelige og nødvendige utgifter til juridisk bistand. Advokat Munkeby fikk dekket kr 10 000 av kravet underveis i saksbehandlingen i brev av 30.05.13. Vi har ingen konkret grense. Dette må vurderes konkret fra sak til sak."*

I mars 2014 ble det igjen stilt spørsmål om dekningen av salær til juridisk bistand, og SPK besvarte dette med at rimelige og nødvendige utgifter som knytter seg til yrkesskaden, dekkes. *Skadelidte kan kreve dekket rimelige og nødvendige utgifter til juridisk bistand som har påløpt som følge av yrkesskaden. I dette ligger også dekning av utgifter til juridisk bistand som har påløpt i saken overfor Statens Pensjonskasse.*» Det var på dette tidspunkt på det rene at skadelidte ikke hadde krav på erstatning under kompensasjonsforskriften, hvilket fremkom i samme brev til skadelidte. Uttalelsen om dekning av rimelige og nødvendige utgifter til juridisk bistand var således ikke relevant på det aktuelle tidspunkt, da det kun gjensto spørsmål om fastsettelse av billighetserstatningen. Det ble likevel ikke tatt noe forbehold eller vist til at dette ikke var omfattet.

Etter nemndas syn har SPK i sin korrespondanse med skadelidte åpenbart skapt en forventning om at hans kostnader til juridisk bistand i saken dekkes fullt ut. Etter nemndas oppfatning burde SPK i sitt svar til skadelidte presisert at ordningen med billighetserstatning ikke dekker advokatsalærer. At SPK omtaler utgifter til juridisk bistand uten forbehold på et tidspunkt hvor det var på det rene at skadelidte ikke ville ha krav på å få dekket mer, skaper forventning om dekning. Det fremgår også av den foregående korrespondanse at dette har vært av vesentlig betydning for skadelidte, basert på hans gjentatte henvendelser om dette. Selv om skadelidte på aktuelle tidspunkt i mars 2014 var bistått av advokat som presumptivt burde kjenne regelverket, er det etter nemndas syn skapt en forventning om dekning av rimelige og nødvendige utgifter hos skadelidte, som SPK må være den nærmeste til å bære konsekvensene av. SPK kunne med enkle virkemidler og gode rutiner, sikret at kunnskapen om begrensninger i dekning, hadde kommet frem.

Nemnda finner at skadelidte basert på SPKs utsagn, hadde grunn å tro at hans rimelige og nødvendige kostnader til juridisk bistand i saken ble dekket.

Nemnda kan ikke se at det er fremkommet innsigelser mot kravets størrelse, og SPK pålegges etter dette å utbetale det resterende salærkravet.

3. Konklusjon

Klagen tas til følge.

Vedtaket er enstemmig.

***

Oslo, 21. september 2015

Anne Stine Eger Mollestad
Klagenemndas leder